

Čė given senatvē

MEDEIKATĖ Jūratė, „Santarvė“

► Mažeikių rajuonė Globuos nomā švent 30-metį: 23 metā – Mažeikiūs (vakū ir senieliu nomā), 7 metā – Plinkšiūs (senieliu nomā). Nu susitvierėma iki šiuos dėnius istaiguo direktoeriaun Vaičkienė Béruta. Dérb: dėnius laikė – 12 darbuotoju, naktėis laikė – vėins ir budietuos nomėi. Par tris dešimtis metu méré 106 žmuonis. Véinus pasijiemė artimėjė, kétė palaidotė Geidžiū kapūs. Kožnam – ontkapis, vards, pavardie, géméra ir méréma metā. Ir gélelė padėigama, ir žvakele uždegama... Givenėms ir tuoks. Senatvė būn ir tuoki. Káp sáka Rimants, kad tik doutho Pondeivės dar pagiventė...

► VAIČKIENĖ Béruta: „Senatvė tor išminti, muok džiaugtės, muok paruodė diekingoma, so anás gal pasitarė, susitarė, pajoukoutė.“

VAIČKIENĖ Béruta, direktuorė:

– Čé nier til sené ir posomžiu neigaliū žmuoniū. Mon bova lémata par givenėma derbt so vesū omžiaus tarpsniu žmuonimis. Pradieja nu darželė, dérbau ir su paaglēs, ir so jaunās žmuonimis. Kuo gera, léngrivausē dérbė so senelės. Senatvė tor išminti, muok džiaugtės, muok paruodė diekingoma, so anás gal pasitarė, susitarė, pajoukoutė.

Pas mumis given 40 žmuoniū, 7 senelė given daugiau káp 10 metu, 3 – daugiau káp 20 metu. Priprontām véiné pri kétū, pasélgstām, je elgaius nesusitinkam.

Je žmuogos atein iš dédėlė varga, būn išgondės, nikou nenuo pasitiketė. Tumet rek prisjauktuk, atsilditė, atrastė žmuogaus gamus, suteiktė galimibė užsijūrīti malonus darbelės.

Sava senatvė pasiruoštė bovėms tarp senū nepadė. Tén ir anut givénemá vo aš giveno sava. Neteisibė ka reik muokitės iš svetimū klaidū. Muokuomies tik iš savū. Miegsto sava darba, kuožna dėina duris atidara su malonomo, kū nuors jau eso nauji suplanavusi, sugalvojusi.

► MILKONTĖ-ŠIMKUVIENĖ Alva: „Čė nuvargsti, bet kétėp. Prasmies daugiau.“

MILKONTĖ-ŠIMKUVIENĖ Alva, socialinė darbuotojė:

– Esam dvi socialinės darbuotojės. Jautous káp daugjavaikė mama. Švēnta teisibė, ka senatvė žmuogos suvaikie. Mon priklausa padietė apsiplėktė (anėi tor sava piniigelis), nuvežtė pri daktara, palidietė i banka ir daugibė smulkui reikalių par dėina atlektę. Žmuogou mėros, je nier artemiu, organizoujų laidotovės.

Daug žmuonių tor sava pomiegus, ta aš padeduo organizotė paruodelės, kétor išvežtė paruodas, anus patius nuvežtę...

Mon patink so senas. Anėi muok pastikietė, anėi nuor pasipasakuo, pašpuosau. Eso dérbusi so vakas – dédėle pavargsti. Čė nuvargsti, bet kétėp. Prasmies daugiau.

Ir dar ir savarbo, ka téi, kor čė dérbam, tarp saves sotartomė. Sens žmuogos greit pajunt, ka kažen kas tarp mūsa negerā. Džiaugous mūsa sutaremo.

ČESNAUSKIS Rimants, giventuosis:

– Mon tik 64 metā, vo jau eso be abijū kuoju. Mūsa giminės lėga. Mama méré nesena be abijū kuoju ir mamas mamā abevidė kuojės nupjuovė ni šešesdešimt nesulaukos.

Kéntiejaus pasiutusi skausma, nikap nepasirašiau amputaciję. Nebištvieriau. Nupjuovė vėina kuojė, paskou ontra.

Dérbau pas gera darbdavi Bugeniūs, vuokiti. Uns pasirūpēna laikėnas nakvynės nomas Mažeikiūs, paskou pasirūpēna, ka patiekū i Gluboos nomus. Plinkšiūs jau vésē metā. Ne iš karta pripratau. Dédėlė laimė, ka nebégel kuojės, kartas neižt ar skaud katra kuojė, bet čė tik nervā tēp ruoda.

Ka pripratau ir atkoutau, pasiujotai káp ruojou. Nu maža turėjau palinkėma pri ronkdarbiu. Čé mon sopérka vésus reikalingus darbou ironikus, medžegas. Tik dérb ir nuoriek. Salės kertelie toro sava darba stala. Nieks čé mon netrokda, ne-išsauka – káp paléikto, tēp rondo.

Miegsto padérbės duovenutė. Kuova 8-ta kuožna muotrėsk išdegėnau, išpaissės unt lentelės, pu atvérutė. Globuos numū jubiliejou nupaišiau ir išdegėnau paveikslą. Dérbio ir medėnés déželės. Giveno gerā, linksmā, ka tik doutho Pondeivės dar pagiventė.

GINEITATĖ Vida, giventuojė:

– Neuželgo stieis 82 metā. Eso kelusi iš Girdienių kaimo Skouda rajuonė, bet omžio pravigrenau Mažeikiūs. Dérbau Buitinie siuvieji.

2015 metā ištēka insults. Ne iš šiuo, ne iš tuo. Iki 74 metu daktara nežeruoja. Parližava vėina pose vésā. Vésā nevaldau nu ronkas ni kuojės. Negalio atsidžiaugtė, ka léižiu vėsa paléka sveika. Galio rokoutėis i valės. Atvažiavau i Gluboos numus 2016 metas bérželė 6 dėnia.

Buitinie siovau vîrškénės kelnas, dabar siovau vėsuokius niekniekius. Išmuokau ir i adéta vėino ronko invertė, ir siula nutrauktę, užnegztę. Medžeguo skiautui prineš čé mon vėsokiausiu, tik spieja paprašitę.

Atsikelo, pasiataisau luova. Lazda vėsumet pu ronka. Pati pavalgau, tik nusimauditė vėna negali.

Sūnos, dar Seduo slauguos lėguoninie būnont, nupérka gera, elektrini vežimieli ir išmokė vairoutė. (Seduos parkė „priklause“ ir soulā, ir vazuoninkā, kol išmuokau) Mona kombaras ontarmė aukštė, bet ir līfts. Ta aš, ka pakū siute, išvažiouno i Plinkšiūs. Je tik nelin, apažiouno vėsus kelelius, ir i mēška nubrau-

ŽEMAIČIU KALVARIJA

► ČESNAUSKIS Rimants: „Giveno gerā, linksmā, ka tik doutho Pondeivės dar pagiventė.“

► Gineitatės Vidas siovénéle

ko. Ka klaus, kor važiuoso, vėsumet atsakau: Kristaus kelé neženuomi! Je elgaiu prapolo, pol eisikuotė pu Plinkšiūs Kristaus...

Ruojo č mon, ne givenėms. Sūnos pasaikiau, ka pas anūn nenuoro. Juk i darbus išein vėsā dėinā, kuki mun ras parejé! Ir maista neleido atvažiujint atvežtę. Juk čé 4 kartus skaniausius valgius pateik. Vakaré neino valgité – mon iš par daug.

Ir žuvieliu akvariumė, ir paukšteliu, ir katéna torėm. Kombarie giveno vėina. Kuoki da laimingingesné senatvė begal bûtē?

► GINEITATĖ Vida: „Ir žuvieliu akvariumė, ir paukšteliu, ir katéna torėm.“

► Žolpas Virginėjaus paveikslė

Darb elgs ir smolkos. Viela reik susikarpitė posontra milimirmietra gabalelės, turietė keliu spalvū. Unt kartuona išspaištė figūra ar šep vaizdieli ir tumet dieliuotė, klejutė, lakoute, nuspalvinto fuona. Je turi vieleliu ir kontribės, fuona irgi išklejouji so vieleliu. Turi kon veiktė elgam! Eso dérbės ir dieželės. Šiou meto nebtoro vieleliu, je kami prasimaniso, viel būs kas veikte.

Ka prasti dėina lauk, ka nebtoro, kas veikte, sied pri kompiuterė, pri telepona. Pažinčių portalūs nelonkaus, bet paskaitau laikraštius, paveizo kina par jutubi.

Givenau so Rimanto dvéjou vėinam kombarie. Pasirokoujėm, pajoukoujėm, abodom

► ŽOLPA Virginėjaus: „Sens giventuosis eso. Véskūn žénu, pri vėskuo pripratau.“

vežmelė šalép luovas. Pakir kombarie ta važiuojį pri televizuoriaus, i lauk.

Nier bieduos. Sens giventuosis eso. Véskūn žénu, pri vėskuo pripratau.

...